

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Cdo/292/2020
Identifikačné číslo spisu:	7212209874
Dátum vydania rozhodnutia:	27.10.2022
Meno a priezvisko:	JUDr. Mario Dubaň
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2022:7212209874.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne ČSOB Leasing, a.s., so sídlom v Bratislave, Žižkova 11, IČO: 35 704 713, zastúpenej Malata, Pružinský, Hegedúš & Partners s. r. o., so sídlom v Bratislave, Twin City Tower, Mlynské nivy 10, proti žalovaným: 1/ G. C., bývajúcemu v E., P. X, zastúpenému JUDr. Rastislavom Lenartom, advokátom so sídlom v Košiciach, Pollova 32, 2/ Z. C., bývajúcej v E., R. K. XX, prechodne na D., o zaplatenie 3.279,31 eur s prisl., vedenom na Okresnom súde Košice II pod sp. zn. 41C/20/2013, o dovolaní žalovaného 1/ proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 30. júla 2019 sp. zn. 6Co/213/2018, takto

rozhodol:

Dovolenie odmieta.

Žalobkyni priznáva nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Košice II (ďalej aj „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) rozsudkom (v poradí druhým) zo 4. októbra 2017 č. k. 41C/20/2013-3488 uložil žalovaným 1/ a 2/ povinnosť zaplatiť žalobkyni spoločne a nerozdielne sumu 3.279,31 eur spolu s úrokmi vo výške 722,73 eur a úrokmi z omeškania 9 % ročne zo sumy 3.279,31 eur od 28. marca 2012 do zaplatenia. Žalobkyni proti žalovaným 1/ a 2/ priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Svoje rozhodnutie právne odôvodnil ustanoveniami § 2, § 3, § 4 ods. 1, ods. 2, ods. 4 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, § 52 ods. 1, ods. 2, § 53 ods. 1, ods. 2, ods. 3, ods. 5, ods. 6, ods. 10 Občianskeho zákonníka a vecne tým, že žalobkyňa a žalovaný 1/ dňa 3. októbra 2007 uzatvorili Zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. Ú., predmetom ktorej bolo poskytnutie účelového spotrebného úveru na financovanie predmetu spotrebného úveru, a to ojazdeného motorového vozidla OPEL Vectra Caravan. Mal za preukázané, že dohodou o splácaní dlhu v splátkach zo 16. októbra 2009 žalovaný 1/ uznal dlh 3.679,31 eur, čo do výšky a dôvodu a zaviazal sa uhradiť tento dlh v splátkach. Okresný súd skonštatoval, že záväzkový vzťah medzi stranami sporu spadá pod úpravu spotrebiteľských zmlúv upravených v Občianskom zákonníku, a pod úpravu obsiahnutú v zákone č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, účinných ku dňu uzavretia predmetnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktorej charakter svedčí o tom, že ide o spotrebiteľskú zmluvu aj podľa Občianskeho zákonníka; zmluva

bola predtlačená, a v tomto zmysle hromadne predložená. Zhodnotil, že zmluva o spotrebiteľskom úvere má zákonom stanovené náležitosti a v súlade s ustanovením § 4 ods. 4 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch je zmluva platná, nakoľko na jej základe bol spotrebiteľovi poskytnutý spotrebiteľský úver a spotrebiteľ ho začal čerpať. Vo vzťahu k zistenému skutkovému stavu súd prvej inštancie vychádzal z výsledkov vykonaného dokazovania, z ktorého mu vyplynulo, že žalobkyňa poskytla žalovanému 1/ úver vo výške 154.310 Sk (5.122,15 eur), ktorá skutočnosť medzi účastníkmi nebola sporná a žalovaný 1/ z uvedeného úveru uhradil len splátky č. 1 až 14 po 7.282,90 Sk, t. j. celkove sumu 101.960,60 Sk (3.384,47 eur). Taktiež, že žalovaný 1/ uznal 16. októbra 2009 svoj dlh voči žalobkyni čo do výšky a dôvodu a dohodli sa na splácaní dlhu v zmysle splátkového kalendára. Po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru žalovaný 1/ uhradil ešte žalobkyni v splátkach 400,- eur, ktorá skutočnosť taktiež nie je sporná. Skutočnosť, že výťažok z predaja automobilu činil 850,- eur mu vyplynul jednak z faktúry ako aj z finančného vyúčtovania. Žalovaní nenamietali výšku žalobkyňou uplatnenej pohľadávky a úvahy o pasívnej solidarite žalovaných súd prvej inštancie založil existenciou platnej Dohody o pristúpení k záväzku žalovanou 2/, nakoľko podpísanie dohody pod nátlakom nebolo v konaní preukázané. O trovách konania rozhodol podľa zásady úspechu v konaní v zmysle § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“).

2. Krajský súd v Košiciach (ďalej len „odvolací súd“ alebo „krajský súd“) na odvolanie žalovaného 1/ rozsudkom z 30. júla 2019 sp. zn. 6Co/213/2018 napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku, ktorým žalovanému 1/ bola uložená povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 3.279,31 eur spoločne a nerozdielne so žalovanou 2/, ako aj kapitalizovaný úrok z omeškania vo výške 722,73 eur a úrok z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 3.279,31 eur od 28. marca 2012 do zaplatenia a vo výroku o trovách konania ako vecne správny v zmysle § 387 ods. 1 CSP potvrdil. Odvolací súd konštatoval, že ani jeden z žalovaných 1/ uplatnených odvolacích dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. a/, písm. b/, písm. d/, písm. e/, písm. f/, písm. g/ a písm. h/ CSP nie je naplnený a osvojil si podrobné, presvedčivé a zákonu zodpovedajúce dôvody napadnutého rozsudku, s ktorými sa v celom rozsahu stotožnil (§ 387 ods. 2 CSP). Skonštatoval, že žalovaný 1/ v odvolaní argumentuje skutočnosťami, ktoré uvádzal už v konaní pred súdom prvej inštancie a s ktorými sa okresný súd náležite vysporiadal, a preto jeho odvolacie námietky nie sú spôsobilé spochybníť vecnú správnosť napadnutého rozsudku a neumožňujú mu prijať iné závery. K odvolacím námietkam žalovaného 1/ ohľadom spôsobu dokazovania odvolací súd poznamenal, že strany sporu majú v konaní rovné postavenie spočívajúce v rovnakej miere možnosti uplatňovať prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem prípadu, ak povaha prejednávanej veci vyžaduje zvýšenú ochranu strany sporu s cieľom vyvažovať nerovnovážne postavenie strán sporu (Čl. 6 základných zásad CSP). Rovnosť pred zákonom a rovnosť pred súdom je obsahom toho istého pojmu a znamená rovnaké postavenie oboch procesných strán pri aplikácii hmotných i procesných predpisov ktorýmkoľvek súdom voči ktorémukoľvek účastníkovi konania. Skonštatoval, že súd prvej inštancie neporušil zásadu rovnosti procesných strán, nakoľko vytvoril obom procesným stranám rovnakú možnosť vyjadriť sa k veci, k vykonanému dokazovaniu, k priebehu konania a k vyjadreniam protistrany. Vzhľadom na námietky žalobkyne smerujúce najmä k nevyváženému spôsobu dokazovania odvolací súd pripomenul, že dokazovanie je časť civilného sporového konania, v rámci ktorej si súd vytvára poznatky, potrebné na rozhodnutie vo veci a že súdna prax dospela k záveru, že nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov nezakladá vadu zmätočnosti. Odvolací súd ďalej uviedol, že neobstojí taká námietka žalovaného 1/, podľa ktorej výrok rozsudku súdu prvej inštancie, ktorým priznal žalobkyni úroky vo výške 722,73 eur je zmätočný a v tejto súvislosti objasnil, že suma 722,73 eur je reprezentovaná kapitalizovanými úrokmi z omeškania, ktoré boli špecifikované už v samotnej žalobe. Ako nedôvodnú vyhodnotil aj výhradu, ktorou žalovaný 1/ popieral uznanie dlhu, keďže žalovaný 1/ sa so žalobkyňou písomne dohodol na uznaní dlhu a dojednaný obsah zmluvy je jednoznačný; má všetky zákonné náležitosti, je v nej uvedený právny titul, ako aj výška dlhu. Ďalšia špecifikácia dlhu v dohode o uznaní dlhu nemá oporu v právnych predpisoch. Žalobkyňa počas konania preukázala a špecifikovala svoj nárok, čo do právneho titulu, tak aj do výšky a žalovaný 1/ svoje tvrdenia ktorými rozporoval nárok žalobkyne, nepodložil žiadnymi relevantnými dôkazmi. V nadväznosti na to zdôraznil, že je na dlžníkoch, aby preukázali, že dlh zaplatili alebo, že dlh mal byť stanovený v inej výške s tým, že v tomto smere platí tzv. negatívna dôkazná teória, podľa ktorej neexistencia (niečoho) sa zásadne nepreukazuje (sp. zn. 6Cdo/81/2010). Záverom dodal, že nakoľko na strane žalovaných 1/ a

2/ išlo o samostatné procesné spoločenstvo, v dôsledku nepodania odvolania žalovanou 2/ rozsudok súdu prvej inštancie vo vzťahu k žalovanej 2/ nadobudol právoplatnosť a preto rozhodnutie odvolacieho súdu sa nedotýka jej právneho postavenia. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1, ods. 2 CSP.

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal žalovaný 1/ (ďalej aj „dovolateľ“) dovolanie, ktoré formálne odôvodňoval ustanoveniami § 420 písm. b/, písm. c/, písm. f/ a § 421 ods. 1 písm. a/, písm. c/ CSP. Po zrekapitulovaní priebehu konania a podaného odvolania namietal nedostatočné odôvodnenie napadnutého rozhodnutia, keďže odvolací súd mu nedal odpoveď na odvolacie námietky. Nestotožnil sa s názorom odvolacieho súdu, že súd prvej inštancie vykonal vo veci dokazovanie v dostatočnom rozsahu pre náležité zistenie skutkového stavu a vykonanie ďalších dôkazov nebolo potrebné. Ako procesnú chybu označil nesprávne označenie priezviska jeho právneho zástupcu „Lenárt“ v záhlaví napadnutého rozsudku, namiesto správneho označenia „Lenart“. Poukázal na rozpor v deklarovaní toho, že sa jedná o potvrdzujúci rozsudok krajského súdu, keď rozsudok súdu prvej inštancie neobsahuje slovné spojenie „kapitalizovaný úrok z omeškania“, a odvolací súd naopak tento termín v potvrdzujúcom výroku uvádza. Ďalej uviedol, že aj keď krajský súd rozsudok verejne vyhlásil za použitia ustanovení § 219 ods. 1, ods. 3 CSP, vyvstáva otázka a zásada, že keď „súd pozná právo“, tak prečo na základe podaného odvolania a namietaných skutočností, ohľadom porušenia procesných práv, ale aj hmotného práva, rozhodol odvolací súd bez nariadenia pojednávania a znemožnil žalovanému 1/ ako strane v konaní uskutočniť jemu patriace procesné práva, týmto postupom odvolacieho súdu mal dochádzať k porušeniu práva na spravodlivý proces podľa § 420 písm. f/ CSP. Žalovaný 1/ ďalej oponoval tým, že pokiaľ by si bol odvolací súd „istý“ svojim rozhodnutím, tak by v poučení o opravnom prostriedku nedal možnosť podať proti jeho rozhodnutiu mimoriadny opravný prostriedok. Na základe uvedeného navrhol, aby dovolací súd zrušil rozhodnutia súdov nižších inštancií a vec vrátil na ďalšie konanie. Dovolateľ zároveň podal návrh na odklad vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia.

4. Žalobkyňa vo vyjadrení k dovolaniu nesúhlasila s uplatnenými dovolacími dôvodmi s tým, že dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu je vecne správny a dostatočne odôvodnený. Žalovaný 1/ neuniesol svoju zákonnú povinnosť konkretizovať dovolacie dôvody a ani len neoznačil akékoľvek iné rozhodnutie dovolacieho súdu, na základe ktorého by bola založená prípustnosť dovolania podľa § 421 CSP. Upozornila, že žalovaný 1/ dovolacie dôvody podľa § 420 písm. b/ a písm. c/ nijako nešpecifikoval. K dovolaciemu dôvodu podľa § 420 písm. f/ CSP uviedla, že žalovaný 1/ nebol v žiadnom prípade ukrátený na svojich právach, a už vôbec nie v rozsahu, ktorý by spôsobil porušenie práva na spravodlivý proces. Navrhla podané dovolanie ako neprípustné odmietnuť.

5. Podľa § 444 ods. 1 CSP dovolací súd môže na návrh odložiť vykonateľnosť napadnutého rozhodnutia, ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa.

6. Dovolací súd nezistil splnenie podmienok pre odklad vykonateľnosti dovolaním napadnutého rozhodnutia podľa ustanovenia § 444 ods. 1 CSP a v súlade s ustálenou praxou o tom nevydal samostatné rozhodnutie. Uvedený procesný postup z ústavnoprávneho hľadiska považuje za udržateľný aj Ústavný súd Slovenskej republiky (m. m. IV. ÚS 158/2022, IV. ÚS 442/2022).

7. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť.

8. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

9. Podľa § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

10. Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

11. Podľa § 421 ods. 1 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

12. Dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

13. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f/ CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní zákonu zodpovedajúcim spôsobom, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a v dovolaní náležite vymedziť dovolací dôvod (§ 420 CSP alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

14. Žalovaný 1/ formálne vyvodzoval prípustnosť dovolania okrem iného z ustanovení § 420 písm. b/ a § 420 písm. c/ CSP. Z obsahu dovolania (Čl. 11 ods. 1 a § 124 ods. 1 CSP) však nie je zrejmé, v čom podľa názoru dovolateľa spočívali ním označené vady, z existencie ktorých vyvodzoval prípustnosť svojho dovolania; nie je znateľné, na základe akých skutočností žalovaný 1/ dospel k záverom, že strana v konaní nedisponovala procesnou subjektivitou. Alebo, že strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník. V celom dovolaní žalovaný 1/ ani len slovným vyjadrením nevystihol niektorý pojmový znak významný z hľadiska zadefinovania procesnej vady konania v zmysle § 420 písm. b/ a § 420 písm. c/ CSP, v dôsledku čoho spôsobom zodpovedajúcim ustanoveniam § 431 ods. 1 a 2 CSP nevymedzil dovolacie dôvody tak, ako to predpokladajú tieto ustanovenia. Dovolací súd dodáva, že v prípade takéhoto dovolania (t. j. dovolania, v ktorom absentuje uvedené vymedzenie) súd nevyvíja procesnú iniciatívu smerujúcu k doplneniu dovolania; jediný prípad, v ktorom súd výnimočne vedie dovolateľa k tomu, aby svoje dovolanie niečím doplnil alebo nedostatok niečoho v dovolacom konaní odstránil, vyplýva totiž z ustanovenia § 436 ods. 1 CSP. Preto dovolací súd uzatvára, že dovolací dôvod podľa § 420 písm. b/ a § 420 písm. c/ CSP nebol v danom prípade vymedzený spôsobom zodpovedajúcim § 431 CSP.

15. Žalovaný 1/ ďalej vyvodzoval prípustnosť dovolania z ustanovenia § 420 písm. f/ CSP, keď namietal (i) nedostatočné odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu, lebo nedostal odpovede na odvolacie námietky a (ii) verejné vyhlásenie rozsudku (§ 219 ods. 1, ods. 3 CSP) namiesto nariadenia pojednávania odvolacím súdom.

16. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať

sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky (I. ÚS 26/94), v ktorom sa uplatnia všetky zásady súdneho rozhodovania v súlade so zákonmi a pri aplikácii ústavných princípov. Pod porušením práva na spravodlivý proces (vo všeobecnosti) treba rozumieť taký postup súdu, ktorým sa účastníkom konania znemožní realizácia tých procesných práv, ktoré im právna úprava priznáva za účelom zabezpečenia spravodlivej ochrany ich práv a právom chránených záujmov.

17. Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie vo veci (I. ÚS 46/05). Z uvedeného potom vyplýva, že k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/ CSP môže dôjsť aj nepreskúmateľnosťou napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu (porov. I. ÚS 105/06, III. ÚS 330/2013, či 4Cdo/3/2019, 8Cdo/152/2018 bod 26, 5Cdo/57/2019 bod 9, 10) alebo prekvapivosťou rozhodnutia vtedy, keď odvolací súd vydá rozhodnutie, ktoré nebolo možné na základe zisteného skutkového stavu veci predvídať, čím bola účastníkovi odňatá možnosť právne a skutkovo argumentovať vo vzťahu k otázke, ktorá sa s ohľadom na právny názor odvolacieho súdu javila ako významná pre jeho rozhodnutie, či rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.).

18. Dovolací súd zdôrazňuje, že pri posudzovaní splnenia požiadaviek na riadne odôvodnenie rozhodnutia, správnosť právnych záverov, ku ktorým súdy dospeli, nie je právne relevantná, lebo prípadne nesprávne právne posúdenie veci prípustnosť dovolania nezakladá. Ako vyplýva aj z judikatúry ústavného súdu, iba skutočnosť, že dovolateľ sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia odvolacieho súdu (napr. I. ÚS 188/06).

19. V posudzovanom prípade obsah spisu nedáva podklad pre záver, že odvolací súd svoje rozhodnutie odôvodnil spôsobom, ktorým by založil procesnú vadu zmatečnosti v zmysle § 420 písm. f/ CSP. Súdy oboch nižších inštancií v odôvodneniach svojich rozhodnutí podrobne popísali obsah podstatných skutkových tvrdení strán a dôkazov vykonaných v konaní, vysvetlili, ako ich skutkové tvrdenia a právne argumenty posúdili, z ktorých dôkazov vychádzali a ako ich vyhodnotili, zároveň citovali ustanovenia, ktoré aplikovali a z ktorých vyvodili svoje právne závery. Myšlienkový postup súdov je v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen s poukazom na všetky rozhodujúce skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré prijali.

20. Dovolací súd neakceptoval opodstatnenosť dôvodov, ktoré žalovaný 1/ uvádzal v dovolaní, že odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu sa dostatočne nevysporiadalo s jeho relevantnými odvolacími námietkami a ostatnými rozhodujúcimi skutočnosťami. Z odôvodnenia rozhodnutí súdov (oboch) nižších inštancií je zrejmé, z akých skutkových zistení a právnych úvah vychádzali, keď dospeli k záveru o dôvodnosti uplatneného nároku na zaplatenie sumy 3.279,31 eur spolu s príslušenstvom za použitia ustanovení § 2, § 3, § 4 ods. 1, ods. 2, ods. 4 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a § 52 ods. 1, ods. 2, § 53 ods. 1, ods. 2, ods. 3, ods. 5, ods. 6, ods. 10 Občianskeho zákonníka. Súd prvej inštancie v odôvodnení rozhodnutia zrozumiteľne objasnil, že jeho prvý rozsudok z 25. júna 2014 č.k. 41C/20/2013-188 bol na odvolanie žalobkyne a žalovanej 2/ krajským súdom zrušený a vec vrátená na ďalšie konanie s tým, že zmluva o spotrebnom úvere je platná, keďže na jej základe bol žalovanému 1/ poskytnutý a čerpaný úver a že súd prvej inštancie nemá vychádzať z toho, že poskytnutý úver je bezúročný a bez poplatkov. Opätovným vykonaním listinných dôkazov, prihliadnuc na právny názor krajského súdu vysloveného v zrušujúcom uznesení a opätovným výsluchom žalovanej 2/, potom súd prvej inštancie ustálil skutkový záver o platnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. Ú. a tiež o tom, že dohodou o splácaní dlhu v splátkach zo 16. októbra 2009, žalovaný 1/ uznal dlh vo výške 3.679,31 eur čo do dôvodu a výšky, ktorý sa zaviazal uhradiť v splátkach v zmysle splátkového kalendára. Po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru žalovaný 1/ uhradil ešte žalobkyni v splátkach 400,- eur. Výsledky vykonaného dokazovania viedli súd prvej inštancie k nezávratnému záveru, že žalovaný 1/ zostatok dlhu

nesplatil s tým, že pokiaľ ide o výšku uplatnenej pohľadávky, túto žalovaní 1/ a 2/ v konaní nenamietali. Odvolací súd po opätovnom posúdení veci na odvolanie žalovaného 1/ konštatoval, že ani jeden z uplatnených odvolacích dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. a/, písm. b/, písm. d/, písm. e/, písm. f/, písm. g/ a písm. h/ CSP nie je naplnený a v zmysle § 387 ods. 2 CSP sa v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením rozhodnutia okresného súdu. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia doplnil, že žalovaný 1/ v odvolaní argumentuje skutočnosťami, ktoré uvádzal už v konaní pred súdom prvej inštancie a s ktorými sa náležite vysporiadal, a preto jeho odvolacie námietky nie sú spôsobilé spochybniť vecnú správnosť napadnutého rozsudku. Odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu sa dostatočne vysporiadalo s relevantnými odvolacími námietkami žalovaného 1/, keď ohľadom namietaného spôsobu dokazovania poznamenal, že strany sporu majú v konaní rovné postavenie spočívajúce v rovnakej miere možnosti uplatňovať prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem prípadu, ak povaha prejednávanej veci vyžaduje zvýšenú ochranu strany sporu s cieľom vyvažovať nerovnovážne postavenie strán sporu (Čl. 6 základných zásad CSP). Argumentáciu žalovaného 1/ smerujúcu k nevyváženému spôsobu dokazovania odvolací súd neuznal a za podstatné považoval, že dokazovanie je časť civilného sporového konania, v rámci ktorej si súd vytvára poznatky, potrebné na rozhodnutie vo veci a že súdna prax dospela k záveru, že nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov nezakladá vadu zmätočnosti. Odvolací súd neuznal ani námietku, podľa ktorej výrok rozsudku súdu prvej inštancie, ktorým priznal žalobkyni úroky vo výške 722,73 eur je zmätočný a v tejto súvislosti osobitne zdôraznil, že suma 722,73 eur je reprezentovaná kapitalizovanými úrokmi z omeškania, ktoré boli špecifikované už v samotnej žalobe. Ako nedôvodnú vyhodnotil aj tú časť oponentúry žalovaného 1/, ktorou popieral uznanie dlhu, keďže žalovaný 1/ sa so žalobkyňou písomne dohodol na uznaní dlhu a dojednaný obsah zmluvy má všetky zákonné náležitosti, je v nej uvedený právny titul, ako aj výška dlhu; preto ďalšia špecifikácia dlhu v dohode o uznaní dlhu nemá oporu v právnych predpisoch.

21. Najvyšší súd v súvislosti s námietkami dovolateľa, týkajúcimi sa nedostatkov v procese zisťovania a hodnotenia skutkového stavu (dovolateľ sa nestotožnil s názorom odvolacieho súdu, že súd prvej inštancie vykonal vo veci dokazovanie v dostatočnom rozsahu pre náležité zistenie skutkového stavu a že vykonanie ďalších dôkazov nebolo potrebné) uvádza, že dovolanie nepredstavuje opravný prostriedok, ktorý by mal slúžiť na odstránenie nedostatkov pri ustálení skutkového stavu veci. Dovolací súd nemôže v dovolacom konaní formulovať nové skutkové závery a rovnako nie je oprávnený preskúmať správnosť a úplnosť skutkových zistení, už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy, pretože (na rozdiel od súdu prvej a odvolacieho súdu) v dovolacom konaní nemá možnosť vykonávať dokazovanie - porov. ustanovenie § 442 CSP, v zmysle ktorého dovolací súd je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd. Dovolaním sa preto nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi prvej a druhej inštancie, ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania. Dovolací súd síce má možnosť vyhodnotiť a posúdiť, či konanie nie je postihnuté rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.) a či konajúcimi súdmi prijaté skutkové závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces (IV. ÚS 252/04), čím by mohlo dôjsť k vade zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f/ CSP, v posudzovanom spore však dovolací súd takúto vadu nezistil.

22. So zreteľom na uvedené možno konštatovať, že odvolací súd pri hodnotení skutkových zistení a skutkových záverov neopomenul vziať do úvahy žiadnu z namietaných skutočností, či skutočností, ktoré v konaní vyšli najavo, a je zrejmé, ako a z akých dôvodov meritorne (rozsudkom) vo veci samej rozhodol. Odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu (ktoré treba v spojení s rozhodnutím súdu prvej inštancie chápať ako jeden vecný celok), nevykazuje znaky svojvôle či arbitrárnosti a spĺňa požiadavky zákonného ustanovenia § 393 CSP týkajúceho sa náležitostí odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu. Za procesnú vadu konania podľa ustanovenia § 420 písm. f/ CSP nemožno považovať to, že žalovaný 1/ sa s rozhodnutím odvolacieho súdu nestotožňuje a že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa jeho predstáv. Samotná skutočnosť, že dovolateľ so skutkovými a právnymi závermi vyjadrenými v odôvodnení rozhodnutí súdov oboch nižších inštancií nesúhlasí a nestotožňuje sa s nimi, nemôže sama osebe viesť k založeniu prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f/ CSP, pretože do práva na

spravodlivý proces nepatrí právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ním predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jeho vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne dožadovať sa ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 98/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

23. Dovolací súd zdôrazňuje, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranou sporu, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, stačí na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03). Súd v opravnom konaní nemusí dať odpoveď na všetky námietky uvedené v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú (podľa názoru súdu) podstatný význam pre rozhodnutie o odvolaní a zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktoré je predmetom preskúmania v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05).

24. Na margo dovolateľom namietaného verejného vyhlásenia rozsudku (§ 219 ods. 1, ods. 3 CSP) namiesto toho, aby odvolací súd na prejednanie sporu nariadil pojednávanie dovolací súd uvádza, že realizácia procesného oprávnenia strany sporu (účastníka konania) byť prítomnou na pojednávaní neprichádza do úvahy vtedy, keď súd v súlade so zákonom koná a rozhoduje bez nariadenia pojednávania. Vo všeobecnosti platí, že okrem taxatívne vymedzených prípadov odvolací súd môže rozhodnúť bez nariadenia pojednávania s tým, že ide o možnosť, nie povinnosť rozhodovať bez pojednávania a zásadne je len na rozhodnutí príslušného senátu odvolacieho súdu, či túto možnosť využije. Odvolací súd však vždy môže nariadiť pojednávanie, ak to považuje za potrebné, čo je na úvahe odvolacieho senátu. Podľa § 385 ods. 1 CSP na prejednanie odvolania nariadi odvolací súd pojednávanie vždy, ak je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie alebo to vyžaduje dôležitý verejný záujem. V danom prípade je zjavné, že: a/ odvolací súd nepovažoval za potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, aby tak vstúpil do procesu modifikácie skutkového stavu, na ktorom je napadnuté rozhodnutie založené, b/ nariadenie odvolacieho pojednávania nevyžadoval ani dôležitý verejný záujem. Vzhľadom na to nebolo povinnosťou odvolacieho súdu nariadiť na prejednanie odvolania pojednávanie. Sporové strany boli prítom riadne upovedomené o čase a mieste verejného vyhlásenia rozsudku odvolacieho súdu spôsobom, ktorý zodpovedá zákonu (§ 385 ods. 1 a contrario v spojení s § 219 ods. 3 CSP). Dovolací súd zdôrazňuje, že vo vzťahu k žalovanému 1/ nedošlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces, nakoľko odvolací súd mal z vykonaného dokazovania pred súdom prvej inštancie skutkový stav náležite zistený. Neopodstatnená je preto námietka, že namietaným postupom odvolacieho súdu došlo k procesnej vade v zmysle § 420 písm. f/ CSP.

25. Dovolateľ ako procesnú vadu majúcu za následok porušenie práva na spravodlivý proces podľa § 420 písm. f/ CSP označil nesprávne označenie priezviska jeho právneho zástupcu v záhlaví napadnutého rozsudku a rozpor v rozsudku krajského súdu, keď potvrdený rozsudok súdu prvej inštancie neobsahuje slovné spojenie „kapitalizovaný úrok z omeškania“, a odvolací súd naopak, tento termín v potvrdzujúcom výroku uvádza.

25.1. K tomu dovolací súd poznamenáva, že hlavnými znakmi charakterizujúcimi procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f/ CSP sú zásah súdu do práva na spravodlivý proces a nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia v takej miere (intenzite), v dôsledku ktorej došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Avšak zanedbateľnou odchýlkou v označení priezviska právneho zástupcu dovolateľa „Lenárt“ namiesto správneho označenia „Lenart“ v záhlaví rozsudku krajského súdu, ani kolíziou terminologických nepresností v potvrdzujúcom výroku odvolacieho súdu „kapitalizovaný úrok z omeškania vo výške 722,73 eur“, oproti potvrdenému výroku rozsudku súdu prvej inštancie „s úrokmi vo výške 722,73 eur“, podľa názoru dovolacieho súdu nemohlo dôjsť k zaťaženiu konania pred odvolacím súdom tvrdenou zmätočnosťou vadou podľa § 420 písm. f/ CSP. Jedná sa o také nepatrné procesné chyby,

ktoré sa dajú označiť za nepodstatné a ktoré neznamenajú závažné nedostatky rozhodnutia (a zásahu do procesných práv žalovaného 1/ ako strany sporu), ktorých intenzita by zakladala porušenie práva na spravodlivý súdny proces. Naproti tomu námietka dovolateľa, že pokiaľ by si bol odvolací súd „istý“ svojim rozhodnutím, tak by v poučení nedal možnosť podať proti jeho rozhodnutiu mimoriadny opravný prostriedok je z kategórie iracionálnej právnej argumentácie v dovolacom konaní, nakoľko povinnosť odvolacieho súdu v písomnom vyhotovení rozhodnutia uviesť poučenie o prípustnosti dovolania vyplýva priamo zo zákona (§ 393 ods. 1 CSP).

26. Vzhľadom na uvedené dovolací súd dospel k záveru, že žalovaný 1/ neopodstatnene namieta, že odvolací súd nesprávnym procesným postupom mu znemožnil uskutočňovať jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f/ CSP). Prípustnosť jeho dovolania z tohto ustanovenia preto nevyplyva.

27. Žalovaný 1/ prípustnosť podaného dovolania napokon formálne vyvodzoval aj z ustanovení § 421 ods. 1 písm. a/ CSP a § 421 ods. 1 písm. c/ CSP bez toho, aby ich ďalej konkretizoval.

28. Dovolací súd vo vzťahu k označeným dovolacím dôvodom zdôrazňuje, že ustanovenie § 432 ods. 2 CSP uvádza spôsob, ako má dovolateľ dovolací dôvod podľa tohto ustanovenia vymedziť. Uvedené ustanovenie je nutné vykladať v súvislosti s § 421 CSP zakladajúcim prípustnosť dovolania v prípade nesprávneho právneho posúdenia veci, čo znamená, že dovolateľ je povinný dovolací dôvod vymedziť nesprávnym právnym posúdením takej právnej otázky, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a zároveň pri ktorej riešení sa odvolací súd buď odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, alebo ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená, alebo je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

29. V preskúmvanej veci podľa názoru odvolacieho súdu dovolateľ zastúpený kvalifikovaným právnym zástupcom (advokátom) nevymedzil uplatnený dovolací dôvod spôsobom uvedeným v § 432 ods. 2 CSP v spojení s § 421 tohto právneho predpisu. Dovolateľ totiž v danom prípade nenastolil, nevymedzil, neformuloval, nepomenoval právnu otázku zásadného významu a ani neoznačil rozhodnutia odvolacieho súdu, ktoré danú otázku riešia rozdielne, ale iba vo všeobecnosti vytýkal odvolaciemu súdu závery, o ktoré oprel svoje rozhodnutie. Preto dovolací súd nemohol svoje rozhodnutie založiť na predpokladoch alebo domnienkach, ktorú otázku a ktoré rozhodnutia eventuálne mal dovolateľ na mysli. Za týchto okolností dovolací súd nemohol pristúpiť ani k posudzovaniu všetkých procesnoprávných a hmotnoprávných otázok, ktoré pred ním riešili prvoinštančný, či odvolací súd. Dovolací súd je v súlade s dispozičnou zásadou viazaný uplatnenými dovolacími dôvodmi (§ 440 CSP), vrátane ich obsahového i rozsahového vymedzenia, a z iných, než dovolateľom uplatnených dôvodov, napadnuté rozhodnutie preskúmať nemôže. Preto ak dovolanie nie je odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi alebo ak dovolacie dôvody nie sú vymedzené spôsobom uvedeným v § 432 CSP, tak ako sa to stalo aj v prejednávanej veci, tento nedostatok má za následok odmietnutie dovolania podľa § 447 písm. f/ CSP.

30. Dovolací súd pre úplnosť zdôrazňuje, že v dovolaní, ktorého prípustnosť sa vyvodzuje z § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, by mal dovolateľ konkretizovať právnu otázku riešenú odvolacím súdom a uviesť, ako ju riešil odvolací súd, vysvetliť (prípadne aj označením rozhodnutia najvyššieho súdu doložiť), v čom sa riešenie právnej otázky odvolacím súdom odklonilo od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu a napokon uviesť, ako by mala byť táto otázka správne riešená. Pokiaľ ide o dovolací dôvod podľa § 421 ods. 1 písm. c/ CSP, dovolateľ by mal konkretizovať rozhodnutia odvolacieho súdu, v ktorých je daná právna otázka rozhodovaná rozdielne. Len polemika dovolateľa s právnymi názormi odvolacieho súdu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo kritika toho, ako odvolací súd pristupoval k riešeniu právnej otázky významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v § 421 ods. 1 písm. a/, resp. písm. c/ CSP (porovnaj rozhodnutia najvyššieho súdu, sp. zn. 2Cdo/203/2016, 3Cdo/6/2017, 3Cdo/67/2017, 4Cdo/95/2017, 7Cdo/140/2017).

31. So zreteľom na uvedené dovolací súd dovolanie žalovaného 1/ v časti, v ktorej namietal vady zmätočnosti podľa § 420 písm. f/ CSP odmietol podľa § 447 písm. c/ CSP ako dovolanie, ktoré smeruje

proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné a v časti, v ktorej namietal vady zmätočnosti podľa § 420 písm. b/ a písm. c/ CSP a nesprávne právne posúdenie veci podľa § 421 ods. 1 písm. a/ a písm. c/ CSP, odmietol podľa § 447 písm. f/ CSP ako dovolanie, v ktorom dovolacie dôvody nie sú vymedzené spôsobom uvedeným v § 431 až § 435 CSP.

32. Záverom najvyšší súd v kontexte uvedeného upriamuje pozornosť na Ústavný súd Slovenskej republiky, ktorý v nejednom zo svojich rozhodnutí (I. ÚS 115/2020, IV. ÚS 15/2021) apeloval na advokátov dovolateľov (ale aj na advokátov všeobecne), aby vyvinuli čo najväčšiu snahu o perfektné vymedzenie dovolacieho dôvodu tak, ako to prikazuje § 432 ods. 2 CSP. Práve povinné zastúpenie advokátom má garantovať bezchybnosť podaných dovolaní a dovolanie má byť vizitkou odbornosti každého advokáta. Snaha advokátov by mala smerovať k tomu, aby právna otázka z dovolania jasne vyčnievala a takisto aby z dovolania vyčnievalo aj právne posúdenie veci, ktoré pokladá dovolateľ za nesprávne s uvedením toho, v čom má spočívať táto nesprávnosť. Advokát týmto vymedzením začína svoj dialóg s najvyšším súdom ako najvyššou súdnou autoritou, a preto musí pripraviť jasné, vecné a zmysluplné vymedzenie namietaného nesprávneho posúdenia spornej právnej otázky.

33. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

34. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.